

"EXPLORING ISTANBUL" FOTOĞRAF SERGİSİ

PROJE YÖNETMENİ:

Klaus W. Eisenlohr

KATILIMCILAR:

Valie Djordjevic, Ulrike Eckel, Klaus W. Eisenlohr, Ute Maria Glaß, Hatice Görk, Anne Hingst, Astrid Kaminsky, Levent Karaoglu, Susanne Kempf, Roswitha Majchrzak, Karin Rennenberg, Frank Seeger, Annette Walde, Kamuran Yenel, Rike Zillmer

© Kamuran Yenel

EXPLORING ISTANBUL

Berlin'den 12 ve İstanbul'dan 3 kişinin katılımıyla gerçekleşen bir fotoğrafik kent ve kentsel mekan keşfi.

Bir hafta süren araştırma gezimizin amacı kent realitesini bir parça yaşayarak ve bunu turistik veya egzotik sömürgeci bakış açısına kurban etmeden fotoğraflara dönüştürmekti. Hazırlık döneminde, İstanbul'un son dönemlerde yaşadığı kentsel dönüşümle ilgili yayınları incelemek başka bir bakış açısına sahip olabilmek için çok önemliydi. Kentin son gelişmelerini yaşamış bögelerini dolaşmak ve buralarda, sanki kendi yaşadığımız alanlarda fotoğraf çekmiş gibi davranış stratejimizi oluşturdu. Sanatçılar ve fotoğrafçılar genelde kendi kentlerinde bulunan mekanlar, meydanlar ve saklı köşelerin fotoğrafını çekmeye eğilimlidirler. Eğer kendileri yurtdışında yaşıyor iseler insan fotoğrafları ön plana çıkar. Ancak kentteki mekan ve yüzeyler insan uğraşı, biçimlendirmesi, gelenekler ve kırımların etkisindedir. Fotoğraf bu yüzeyselliği çeker ve buradaki insan biçimlendirmesini tanımlayabilir şekilde sokar. Bir dizi ekleme yapılmış merdiven, süslenmiş bir parmaklık arasından görünüm, tesadüfi bir dinlenme yeri, eski ve yeni pencerelerdeki yansımıma, mozaik, süsleme ve işlevsel modern biçimlendirmenin birliliği 1950' li yıllarda beri büyümekte olan bu metropoldeki çağdaş yaşamı simgeliyor.

Buradaki fotoğraflar sansasyonel bir İstanbul'u göstermek istemiyor. Aksine

başka bir şeyi, anlamak iddiasında olmayan sakin bir bakış, yüzeyi açığa

çıkarmayı ve okunur duruma getirmeyi deniyor.

Fotoğraflar, Batı Avrupa kentlerinden daha dinamik ve daha genç nüfusu olan, kırsal yapıyı büyük kent yapısıyla birleştiren ve devamlı değişim ve kırılım içinde olan bir metropolün normal durumunu yansıtıyor. Kentsel yoğunluğun 1960'lı yılların betonarme modernleşmesiyle belirdiği, sonradan finanspazari ve inşaat sektörüne bağlı olarak gelişen yeni yapılaşmaya boyun eğen bir metropol. Nüfusu yıllar içinde 1 milyondan 14 miliona çıkan, bu büyük nufus artışına rağmen dünyadaki benzer diğer megakentlerin aksine, açıkça fakir mahalleler veya gettolar olmadan ve yapısal kriminal olaylar genişlemeden sorunları başetmemeyi deneyen bir kent. 'Gecekondu' isimli yasal olmayan yapılaşmanın meşrulaştırılması, nispeten barışçıl olan bu değişimden nedenlerinden birisi. Bu yerleşim yerlerinin yapısı esasen kırsal şekeitenidir: Sebeze bahçeli veya keçi ahlaklı tek katlı evler. Evleri yapanlar, yerel politik yönetimlerin oy ve iktidar kaygisından dolayı meşrulaştırma yoluyla evlerin sahibi oldular. Bu mahallelerin bir kısmı yarı nesil içerisinde kentsel mekanlara dönüştü. 'Yeni bir inşaat yapmak mı istiyorsun, bul bir müteahhit. Kendisi senin için para almadan bir katlı evin yerine dört katlı veya üç katlı evin yerine sekiz katlı ev yapısın ve sen de bunların bir çeyreğine sahip olursun' şeklindeki İstanbul kuralı, kısa bir zaman içerisinde kırsal yörelerden gelen köylülerin kent soylu olmalarını sağladı.

Grup keşif çalışmaları süresince İstanbul'un Asya tarafında bulunan ve Friedrichshain-Kreuzberg ilçesinin kardeş kenti olan Kadıköy ilçesinde ve çevresinde fotoğraf çekeren bu yapısal özelliklerle ilgilendi. Bu çerçevede emre hazır ve belirsiz gelecek perspektifleriyle bekleyen Fikirtepe mahallesinde olduğu gibi dramatik köklü değişimler tespit edildi. Defalarca değişime uğramış, lakin kentsel yoğunlaşma karşısında geleneksel değerleri korumaya yönelik yüzeysel ve mekansal yapı, grubun çalışmalarını belirledi.

Städtepartnerschaftsverein
Kadıköy e.V.
Kadıköy - Friedrichshain-Kreuzberg

PHOTOCENTRUM
Am Wassertor der vhs Friedrichshain - Kreuzberg

Caferağa Mah. Moda Cd. Nail Bey Sk. / Kadıköy
Bilgi: 216 418 16 46 / Bilet Gişe: 216 418 95 49
www.bmkm.gen.tr

 [facebook.com/
kadikoybelediye](https://facebook.com/kadikoybelediye)   [twitter.com/
kadikoybelediye](https://twitter.com/kadikoybelediye)   [youtube.com/
kadikoybelediye](https://youtube.com/kadikoybelediye)
www.kadikoy.bel.tr   Çağrı Merkezi: 444 55 22

Kadıköy'de Yaşamak Ayrıcalıkları

EXPLORING ISTANBUL

Fotografien

Valie Djordjevic | Ulrike Eckel | Klaus W. Eisenlohr | Ute Maria Glaß | Hatice Görk | Anne Hingst | Astrid Kaminsky | Levent Karaoglu | Susanne Kempf | Roswitha Majchrzak | Karin Rennenberg | Frank Seeger | Annette Walde | Kamuran Yenel | Rike Zillmer

Istanbul unter urbanen Aspekten zu betrachten, bedeutet den Blick zu verändern. Im Sinne einer reflektierten Stadtphotografie sind wir aufgebrochen, eine schon fast vergessene Moderne mit urbanen Qualitäten fotografisch zu entdecken und weiteren heutigen Stadtentwicklungen nachzugehen.

In Kooperation mit dem Städtepartnerschaftsverein Kadıköy-Friedrichshain-Kreuzberg und dem Photocentrum Kreuzberg unternahm die Gruppe eine einwöchige Fotoexkursion nach Istanbul. Das Projekt nahm seinen Ausgangspunkt in Kadıköy, ursprünglich die byzantinische Stadt Chalcedon, einem kosmopolitischen Bezirk Istanbuls mit türkischen, griechischen, armenischen und jüdischen Einflüssen. Kadıköy ist ein kulturelles Zentrum der Metropole auf der asiatischen Seite des Bosporus und Partnerbezirk von Friedrichshain-Kreuzberg.

Zur Vorbereitung gehörten die Auseinandersetzung mit aktuellen Texten zur Metropole Istanbul und mit künstlerischen Arbeiten über die Stadt. TeilnehmerInnen aus Kadıköy haben uns die Chance eröffnet, öffentliche Orte näher zu erkunden, besser vor Ort zu kommunizieren und auch vom Alltag etwas mitzubekommen. Die Kamera wurde zum Mittel der Kommunikation, zum Mittel "Öffentlichkeit herzustellen". Die bildhafte Aneignung durch eigene kreative Umsetzungen veränderte unseren Blick auf die eigene Stadt.

Ein Projekt des Photocentrum am Wassertor, Berlin
vhs Friedrichshain-Kreuzberg von Berlin

Web:

mit Unterstützung des Städtepartnerschaftsvereins Kadıköy e. V.
<http://www.kadikoey-berlin.de/>

© Frank Seeger

"EXPLORING ISTANBUL" FOTOĞRAF SERGİSİ

09 - 30 Kasım 2013

 KADIKÖY
BELEDİYESİ

EXPLORING ISTANBUL

Photography

Valie Djordjevic | Ulrike Eckel | Klaus W. Eisenlohr | Ute Maria Glaß | Hatice Görk | Anne Hingst | Astrid Kaminsky | Levent Karaoglu | Susanne Kempf | Roswitha Majchrzak | Karin Rennenberg | Frank Seeger | Annette Walde | Kamuran Yenel | Rike Zillmer

Exploring the urban fabric of Istanbul makes it necessary to change one's perspective. We set out to the city on the Bosphorus in October 2012 for a week of photographic field research. Our goal was to explore a nearly forgotten urban modernity and to follow up on more recent developments of the city.

The project took place in cooperation with the *City Partnership Association Kadıköy* and the *Photocentrum am Wasserturm*. We started out in Kadıköy, the former Byantine city of Chalcedon, a cosmopolitan district with Turkish, Greek, Armenian and Jewish influences located on the Asian side of the Bosphorus. It is the partner district of Friedrichshain-Kreuzberg in Berlin where a substantial portion of the population is of Turkish descent and where the Photocentrum is located.

The group prepared by reading up on current discourses on urban development in the metropolis of Istanbul and by looking at and discussing art works dealing with urbanization and gentrification. In Istanbul local participants opened up the communication channels between us and local population which gave us the chance to explore public spaces and get glimpses of everyday life in the city. The camera became a means of communication, a tool for creating awareness. By developing an individual visual language our view on our own city changed as a result.

A project by

Photocentrum am Wassertor
vhs Friedrichshain-Kreuzberg

<http://istanbulausstellung.wordpress.com>
with support of

Städtepartnerschaftsverein Kadıköy e. V.
<http://www.kadikoey-berlin.de>